

Govern: el requisit de l'ambició

FERRAN REQUEJO | Actualitzada el 08/01/2011 00:00

Tot indica que la majoria del país viu amb alleujament el canvi de govern a la Generalitat. El nou Govern neix amb un cert temps de crèdit, posem fins a les municipals. Però les exigències actuals són diferents de les que es feien a governs anteriors. La raó és que avui l'escenari polític s'ha transformat amb la crisi econòmica i amb el fet que les institucions de l'Estat i els partits majoritaris espanyols estan mostrant una renovada hostilitat vers Catalunya

(fiscalitat, autogovern, infraestructures, llengua, espai de comunicació...). I és previsible un nou període d'invasions competencials per part del govern central (el nou Estatut segueix sense protegir l'autogovern). Això fa que la pressió sobre el nou Govern augmenti, tant per part de les institucions de l'Estat, com per part de la ciutadania del país.

Generalitat, EUA

Alexander Hamilton, un dels "pares fundadors" dels EUA, sostenia que "una nació sense un govern nacional és un espectacle horrible" (*The federalist*). Avui sabem que la qualitat d'un govern no depèn només de la qualitat dels governants. També depèn del context internacional, de la democràcia de torn i de la qualitat de la societat a la qual governa. L'escepticisme recíproc entre el nivell del govern i el dels governats és un tema polític clàssic. Una acció política ineficax -ens recorda Maquiavel- mai pot ser considerada virtuosa. El desenllaç és el patró de mesura de l'acció política. Des del costat del govern, Plutarc expressa aquest escepticisme quan conclou: "En tot poble hi ha una mala disposició i un recel contra els que exerceixen la política, i la sospita que moltes de les mesures benèfiques que s'han realitzat s'han fet com a fruit d'una confabulació" (*Consells polítics*).

D'aquest Govern s'esperen respostes, és a dir, orientacions estratègiques i polítiques més enllà de les meres decisions de gestió. S'esperen respostes amb un perfil polític ambiciós i amb un clar horitzó de país. Respostes que no sols ofereixin eficiència, sinó també un augment significatiu del pes específic de Catalunya, com a realitat nacional diferenciada en un món globalitzat.

Serà convenient que el nou Govern no oblidí que l'eix nacional ofereix avui cotes més altes d'intensitat i desacord entre partits que l'eix socioeconòmic. L'eix dreta-esquerra no desapareix, esclar, però en el nostre context es torna menys decisiu, especialment quan hagin disminuït les pitjors conseqüències de la crisi. La confrontació nacional, en canvi, mostra signes de permanència, intensificació i radicalitat. És clar que aquest no és encara un Govern per aconseguir la independència, però serà jutjat, a més de per la seva eficiència i solidesa, per l'actitud i el comportament respecte a les dinàmiques d'afirmació nacional.

A més dels objectius específics de cada conselleria, hi ha el conjunt més decisiu dels objectius generals; els objectius que concreten el lideratge i la percepció que, ara sí, Catalunya sap on va. Com a indicador, Artur Mas té l'oportunitat d'introduir una cultura de l'avaluació que trenqui amb estils anteriors i amb les inèrcies d'un model d'administració clarament millorable. Altres governs han formulat la conveniència d'avaluar les seves polítiques, però a la pràctica no han avaluat quasi res. Avaluar vol dir, bàsicament, comparar els objectius proposats amb els resultats obtinguts. I ja se sap que les úniques avaluacions eficients són les que es fan externament als governs i a l'administració, a través d'institucions independents de prestigi (no el propi govern o l'oposició). Això demana, esclar, que els diferents departaments, i el Govern en conjunt, fixin objectius clars i específics, i no els habituals de caràcter difús i general.

I l'oposició? Hi ha partits que sembla que no han entès el canvi d'escenari. Segueixen tocant músiques d'altres temps, basades en contraposicions binàries exclusives tipus dreta-esquerra. Tanmateix, avui ser progressista no equival simplement a ser d'esquerra. Aquí hi ha implicats aspectes polítics i, fins i tot, epistemològics sovint mal plantejats. En parlarem un altre dia.